

Bitka pri Lamači - dlhoročnú tradíciu sa podarilo dodržať

Oblíbené podujatie Bitka pri Lamači sa konalo aj tento rok. Napriek prísnyim opatreniam sa organizačný tím rozhodol zachovať dlhoročnú tradíciu, aj keď v značne oklieštenej forme. Chýbali účastníci zo zahraničia, ako aj mnohé atrakcie. Napriek tomu sa podarilo uskutočniť aspoň manévry pruskej jednotky, prednášku o zaopatrnutí ranených na bojisku, komentované ukážky vojakov historických jednotiek, detskú školu šermu či varenie pruského guláša. Profil organizátora Bitky pri Lamači, vysoko oceňovaného umeleckého kováča Tomáša Achsa, si môžete prečítať na strane 8. Foto: Mária Šimončíčová

Čo sa deje s obchodným domom?

Obchodný dom Lamač, známy ako Traslák, je opustený už dlhé roky. Prvé nákupné centrum niekdajšieho Česko-slovenska s nezvyklým parkovaním na streche kedysi vzbudilo záujem vo viacerých štátoch. Pátrali sme po projektoch a plánoch, ktoré s ním vlastník má.

Projekt obchodného domu sa nachádza v portfóliu firmy Dynastion. Pred časom sa objavila v médiách správa, že tu plánujú Centrum Karpatia, z ktorého však zišlo. Dobrou správou však je, že Traslák neleží ladom, ale na jeho budúcnosti sa aktívne pracuje. Študenti vyšších ročníkov Fakulty architektúry STU totiž dostali ako ročníkové zadanie

práve návrh nového konceptu pre budovu a jej okolie.

Navrhnuť novú koncepciu však vôbec nie je jednoduché. Obnova Trasláku je komplikovaná aj preto, lebo priestor je poplatný dobe v ktorej vznikol. „Snažíme sa vymyslieť projekt, ktorý by bol funkčný a dával zmysel pre ľudí aj pre ekonomiku. Radi by sme z toho urobili pekné miesto. Samotný objekt je síce krásny, ale na retail celkom nepoužiteľný. Požiadavky maloobchodníkov sú iné ako v roku 1985, keď sa obchodný dom navrhoval a staval,“ povedal pre mesačník Lamačan Ivan Páček z Dynastionu.

V súčasnosti priestory objektu využíva iba Auto Lamač, ktoré má prenajaté parkovisko, ako aj strechu, kde skladuje autá.

Marína Gorghetto

V STREDE ČÍSLA NÁJDETE
VELKÚ PRÍLOHU
O CELOPLOŠNOM TESTOVANÍ
NA PRÍTOMNOŠŤ
KORONAVÍRUSU.

Náš starosta je členom pandemickej komisie

SAMOSPRÁVA

Epidémia koronavírusu naberá na sile a situácia je opäť vážna. Dôkazom sú aj rekordné čísla prípadov infikovaných.

Sekcia krízového štábu Ministerstva vnútra SR nedávno požiadala Združenie starostov mestských častí Bratislavy, aby spomedzi seba nominovali zástupcu do Pandemickeho strediska krízového štábu okresného úradu v sídle kraja. Nominantom sa stal práve náš starosta Lukáš Baňacký. „Takúto situáciu doposiaľ nikto z nás nezažil a každý robil mnohé veci tak, ako ich cítil. Som presvedčený, že Bratislava ako celok situáciu prvej vlny epidémie zvládla veľmi dobre, a to aj vďaka

ka tomu, že na tom aktívne pracovali starostovia všetkých mestských častí. Lukáša Baňackého sme navrhli preto, lebo Lamač je mestská časť, ktorá má dedinu - čo je starý Lamač, ako aj bytovky. A informácie sú z pohľadu ostatných kolegov starostov také, že situáciu zvládol a môže nás zastupovať,“ zhrnul za všetkých starosta Záhorskej Bystrice Jozef Krúpa.

Začiatkom októbra sa tak stal členom strediska, v ktorom bude zastupovať všetky mestské časti Bratislavy.

Starosta Lamača Lukáš Baňacký.

(mag)

Kam s nájdenými dokladmi či kľúčmi?

Občas sa stane, že poctiví nálezcovia prinášajú na miestny úrad peňaženky, doklady, kľúče či mobilné telefóny. Mestská časť Bratislava-Lamač však službu straty a nálezy nezabezpečuje.

Občania sa musia obrátiť priamo na Mestskú políciu expozitúru Bratislava IV, ktorá sídli na Saratovskej ulici 34.

V prípade, že nájdete vec, ktorej vlastník nie je známy, zavolajte prosím priamo na Mestskú políciu expozitúru

Bratislava IV a následne sa dostavte na ich stredisko. Tam už s príslušným zamestnancom vyplníte tlačivo, ktorým mestská polícia preberá zodpovednosť za nájdenú vec. Súčasťou tlačiva sú osobné údaje nálezcu, preto je potrebné sa preukázať platným občianskym preukazom.

Ak vlastník nie je známy, je nálezca povinný odovzdať nájdenú vec príslušnému štátnemu orgánu, ktorým je už

spomínaná Mestská polícia expozitúra Bratislava IV. Ak sa o ňu vlastník neprihlási do jedného roka od jej odovzdania, pripadá vec do vlastníctva štátu.

Bližšie informácie vám poskytne operačné stredisko na telefónnom čísle 02/645 34 351 alebo okrskári mestskej časti Bratislava-Lamač Ing. Jozef Udič 0911/921 702 a Ing. Michal Matula 0902/921 714.

Svetlana Maňová

Športová hala zmenila správcu

Novým prevádzkovateľom Športovej haly Na barine je od 1. októbra mestská časť Bratislava-Lamač. „Tak, ako som slúbil občanom, podarilo sa nám rokovaním vytvoriť lepší priestor pre umiestnenie krúžkových a športových aktivít v Športovej hale Na barine. Trvalé riešenie, ktoré bude ekonomicky a prevádzkovo najlepšie, si však vyžaduje určitú prípravu a počítame s ním až od budúceho roka,“ povedal starosta Lukáš Baňacký. V súčasnosti ešte prebiehajú potrebné administratívne úkony a kontrola revízijských správ. Hala sa mala pre verejnosť otvoriť už v októbri, no protipandemické opatrenia to zatiaľ neumožňujú.

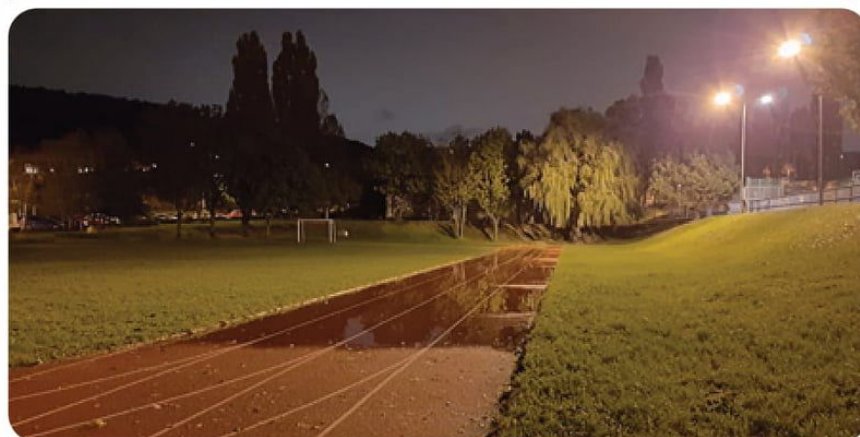
Pre rok 2020 platí, že sa záujemcovia môžu obracať na miestny úrad v pondelok a v stredu od 8:00 do 18:00, v utorok od 8:00 do 15:00, vo štvrtok a v piatok od 8:00 do 14:30. Kontaktné telefónne číslo je 0917/224 376 a e-mail: vca@lamac.sk.

Odvodnenie bežeckej dráhy

Počas vytrvalých dažďov sa bežecká dráha pravidelne zaplní vodou a znemožní tak tréning. Podľa vedúceho samostatného referátu územnoplánovacích činností, projektového riadenia a životného prostredia Miroslava Širgela je na vyriešenie tejto situácie alternatívou číslo jedna zatiaľ drenážna jama. „Momentálne však v rámci roz-

šírenia kapacít základnej školy riešime aj odvodnenie striech. Snažíme sa pripraviť pekný projekt, na ktorý by sme získali európske peniaze. Uvažujeme o odvodnení bežeckej dráhy do retenčnej nádoby, ktorá by bola umiestnená na konci pozemku. Stojaca voda bude čokoro minulosťou.“ povedal.

(mag)

Zaliate bežecká dráha potrebuje odvodnenie.

Zmeny v prenájme parkovacích miest znížia vizuálny smog

TÉMA

Na zasadnutí miestneho zastupiteľstva poslanci odhlasovali zmenu všeobecne záväzného nariadenia o podmienkach prenájmu parkovacích miest v našej mestskej časti.

nikáciách. Teraz však prichádza riešenie, ktoré je naozaj dobré," povedal.

„Našou snahou bolo zjednodušiť parkovanie pre potreby občanov. Druhým cieľom je znížiť vizuálny smog v podobe zvislého dopravného značenia a tretím

Digitalizácia uľahčí kontrolu

Na svete je už prvý návrh. Ide o zjednodušenie zvislého dopravného značenia. Na začiatku ulice bude jedna dopravná tabuľa označujúca začiatok zóny a na jej konci zas druhá tabuľa označujúca koniec zóny. Podľa Miroslava Širgela je pripravený už aj návrh ohľadom digitalizácie. „V blízkej budúcnosti bude môcť byť vydané parkovacie miesto spárované s kartou, ktorá by bola spárovaná so snímačom na samotnej vozovke. Snímač by bol prepojený s centrálnym serverom, kde by prebiehala kontrola. Policajt by mohol skontrolovať priamo na serveri či auto, ktoré tam parkuje, má na to miesto právo. Bude to vyzeráť usporiadane, bez dopravných značiek, aj kontrola bude jednoduchšia. Okrem toho, išlo by to ako ďalšia funkcionálna zberu údajov z kamier, ktoré ideme teraz inštalovať," načrtol plány do blízkej budúcnosti.

Celomestská parkovacia politika by mala podľa najčerstvejších informácií odštartovať na jeseň budúceho roka. „V zmysle nášho uznesenia sme sa do nej pripravení zapojiť. Momentálne prebiehajú objemové analýzy, aby sme vedeli povedať či a koľko nám bude chýbať miest. Tieto údaje sú zároveň podkladom k diskusi, ako bude Lamač vyzeráť z pohľadu parkovacích zón. Či tu bude len jedna alebo ich bude viac," dodal Lukáš Baňacký.

Marína Gorghetto

„Som zástancom celomestskej parkovacej politiky, zároveň však pripravujeme aj náhradu tejto politiky v rámci mestskej časti, keby sa z rôznych dôvodov nespustila tá bratislavská," hovorí Miroslav Širgel.

Podľa starostu Lukáša Baňackého je samotné znenie nariadenia teraz jednoduchšie, znamená menšiu prácnosť, čo sa týka uzatvárania zmlúv a tým pádom aj väčšiu spokojnosť občanov. „Manipulačný poplatok zlučujeme s nájomným, celková cena bude vyššia o dvadsať eur a ostatné poplatky sa rušia. Najviac nás však trápila situácia na miestnych komu-

naším cieľom je pripraviť návrh nového dopravného značenia pre potenciálnu novú parkovaciu politiku, či už mesta alebo mestskej časti a následnú digitalizáciu kontroly obsadenosti parkovacích miest v danom území," vysvetlil vedúci samostatného referátu územnoplánovacích činností, projektového riadenia a životného prostredia Miroslav Širgel.

Parkovací dom s kapacitou 100 miest zaplatí mesto

Výhodou jednotnej celomestskej parkovacej politiky je aj to, že mesto bude financovať výstavbu rezidenčných parkovacích domov, podzemných garáží a tiež záchytných parkovísk napojených na MHD. Takto mesto plánuje financovať aj parkovací dom na Studenohorskej ulici. Na ostatnom zasadnutí miestneho zastupiteľstva to potvrdil mestský poslanec Igor Polakovič. „Výhodou je, že takýto parkovací dom s kapacitou približne 100 miest bude slúžiť všetkým rezidentom. Nápad z minulosti, kedy by stavbu financoval súkromník a následne by parkovacie miesta prenajímal, by lepšiemu parkovaniu nepomohol a ceny za takéto miesta by boli neprimerané," vysvetlil. Navyiac, kvôli nezájmu investorov bola súťaž v roku 2018 zrušená.

Ani úvahy o samostatnej parkovacej politike veľký zmysel podľa Igora Polakoviča nemajú. „Aj mestské časti, ktoré v poslednom období rozbehli vlastné rezidenčné projekty ich robia podľa celomestskej koncepcie a od jesene budúceho roka ich budú integrovať pod jeden spoločný celomestský systém," uzavrel mestský poslanec.

Malokarpatské námestie

AKTUALITA

čakajú zmeny

Malokarpatské námestie čoskoro prejde výraznou zmenou. „Momentálne sme vo fáze, že sme pripravili realizačný projekt na výsadbovú časť spolu so stavebnými prvkami, ako sú schody, dlažby, stojiská pre parkovanie bicyklov, stojiská na veľké smetné nádoby, mechanické zábrany či lavičky. Pribudne aj pitná fontána pri zdravotnom stredisku a detské prvky. Keď bude spracovaná dokumentácia pre realizáciu stavby, ideme do verejného obstarávania na zhotovenie diela. Chce-

v kompetencii referentka územného rozvoja a investičnej činnosti, architektka Eva Kutišová, ktorá pripravila návrh, podľa ktorého sa budú osádzať. Začiatkom októbra sa nakúpil materiál a na túto úlohu bol vyčlenený jeden pracovník komunálnych služieb, ktorý už na tom pracuje. Podsedáky budú farebne zladené s lavičkami.

Realizácia spomínaných úprav sa však uskutoční až na budúci rok. Na úver to však nemá žiadny vplyv. „Spojili sme sa s bankou, v ktorej ho máme schválený. Všetko je pripravené tak, aby sme tento úver mohli mať predĺžený za tých istých podmienok na ďalší rok. K jeho čerpaniu môže prísť v roku 2021 bez akýchkoľvek zmien,“ dodáva prednostka Michaela Kővári Mrázová.

(mag)

Parkovanie v Lamači od 1. januára 2021

Mestská časť Bratislava-Lamač upravuje od 1.1.2021 doterajší systém parkovacej politiky, ktorého súčasťou bude aj nové zónové dopravné značenie. Hlavným cieľom mestskej časti je odstrániť väčšinu zvislého dopravného značenia naakumulovaného v lokalitách s vyhradeným parkovaním, čím sa prispieje k zatraktívneniu uličných pohľadov v exponovaných miestach.

Dôrazne odporúčame žiadateľom o nájom parkovacieho miesta podávať žiadosti prostredníctvom formulárov zverejnených na www.lamac.sk v termíne najneskôr do 30.11.2020, aby mohli byť spracované do 31.12.2020.

Súčasťou zmien je aj vydávanie nových parkovacích kariet, ktoré obdrží každý žiadateľ o nájom parkovacieho miesta pri podpise zmluvy a umiestni ju na palubnú dosku svojho motorového vozidla tak, aby bola viditeľná pri pohľade zvonka cez čelné sklo auta.

Každý žiadateľ, s ktorým bude uzatvorený dodatok k zmluve o nájme parkovacieho miesta, alebo nová zmluva, zaplatí ročné nájomné vo výške:

220 eur ak ide o fyzickú osobu

420 eur ak ide o právnickú osobu

Žiadne ďalšie poplatky, napríklad súvisiace s vodorovným alebo zvislým dopravným značením, žiadateľ nie je povinný uhrádzať. Osoby, ktoré sú držiteľmi preukazu ŤZP/ŤZP-S spolu s vydaným parkovacím preukazom sú od platby nájomného oslobodené.

(tp)

me ísť súčasne spolu s jednou výzvou, aby sme znížili náklady,“ hovorí vedúci samostatného referátu územnoplánovacích činností, projektového riadenia a životného prostredia Miroslav Širgel.

Podsedáky na betónové kaskády má

V Lamači nám rozkvitnú lúčne kvety

Na Podháji pribudne lúka plná kvetov určená pre opelovače. Cielená výsadba zmesi letničiek a ďalších vhodných rastlín sa uskutočnila začiatkom októbra z iniciatívy komisie životného prostredia, poslankyne Veroniky Hagovskej a miestneho úradu.

„Po konzultácii s Katkou Klimovou z Bratislavského regionálneho ochrannárskeho združenia sme pristúpili k výsevu jesennej zmesi lúčnych kvetov, ktorá je menej

náročná na údržbu. Ďakujeme aj dobrovoľníckam, ktoré pomáhali s výsevom. Už teraz sa tešíme na jar a prvé rozkvitnuté kvietky,“ povedala Veronika Hagovská.

Pracovníci komunálnych služieb plochu pokosili a zabezpečili jej rekultiváciu, Katka Klimová priniesla označovacie tabule a zmes, ktorá sa vysádzala. Táto akcia je ďalším dôkazom vydarennej a efektívnej spolupráce.

(mag)

Blažena Kusá poverená vedením Komunálnych služieb Lamač, vľavo, Katka Klimová z Bratislavského regionálneho ochrannárskeho združenia, tretia zľava, miestna poslankyňa Veronika Hagovská, štvrtá zprava, referent životného prostredia a odpadového hospodárstva Marek Poláš, druhý zprava a pracovníci komunálnych služieb spolu s dobrovoľníčkami z radov Lamačaniek.

Mária Šimončíčová, vpredu, s Alenou Hrdličkovou pri veľkom upratovaní kníh.

Knižnica Lamač prechádza výraznými zmenami. Čakajú na vás rozšírené výpožičné hodiny, možnosť využiť služby pokladne, online katalóg či rôzne podujatia, ktoré odštartujú po uvoľnení opatrení.

Tento rok do nej pribudlo približne

150 knižných titulov, ktoré sú už zaradené do výpožičky. Do úvahy sa brali požiadavky čitateľov, ako aj odporúčania a tipy na malé vydavateľské domy od členov kultúrnej komisie. Povinné čítanie pre žiakov sa konzultovalo s riaditeľkou základnej školy Alenou Petákovou.

„Počas jarnej koronakrízy sme zabezpečili update systému Clavius, ktorý nám umožňuje revíziu, inventarizáciu, rýchlejšie vyhľadávanie, zapisovanie kníh či zasielanie upomienok. Keďže novinkou tohto systému je aj online katalóg, prišli sme k príprave našich technológií tak, aby sme ho mohli čo najskôr spustiť a ponúknuť aj túto alternatívu našim obyvateľom na webovej stránke

mestskej časti Bratislava-Lamač,“ hovorí vedúca referátu kultúry a športu Mária Šimončíčová. Od 1. októbra je tak spomínaný online katalóg k dispozícii. Nájdete ho na stránke www.lamac.sk v sekcii Kultúra / Miestna knižnica. Objednajte

si knihy z pohodlia domova cez internet a do piatich dní si ich môžete vyzdvihnúť priamo v knižnici.

Fungujú aj služby pokladne

Okrem bežných prác spojených s chodom knižnice môžete v týchto priestoroch využiť aj služby pokladne a neskôr aj overovania úradných dokumentov. Po opätovnom uvoľnení protipandemických opatrení sú v pláne aj rôzne podujatia a akcie menšieho rozsahu pre deti i dospelých. „Môžete sa tešiť na tvorivé dielne, obľúbené Čítanica, večerné čítanie starej matere, besedy so spisovateľmi, letné čítanie v tieni stromov, Noc s Andersenom, burzy kníh či akciu Prečítané leto,“ dodáva Mária Šimončíčová.

Od septembra začala na plný pracovný úväzok v Miestnej knižnici pracovať Alena Hrdličková, vďaka čomu sú prevádzkové hodiny pre návštevníkov ústretovjšie:

Pondelok	10:00-18:00
Utorok	10:00-15:00
Streda	10:00-18:00
Štvrtok	10:00-14:30
Piatok	10:00-14:30

Marína Gorghetto

Kniha mesiaca - Branislav Jobus

Tento mesiac dávame do vašej pozornosti hneď dve knihy od originálneho umelca Branislava Jobusa - Láskové rozprávky a Zázračné rozprávky. Tá prvá vás vďaka víle Agapé preniesie do celkom iného sveta, kde nás vás čakajú príbehy o rôznych podobách lásky. A tá druhá vám predstaví malú Blaženku, ktorá sa stretáva s láskou aj nenávisťou, odvahou aj zbabelosťou, dobrom, pýchou, so slobodou či s hanbou.

Starostovia sú proti zrušeniu mestských častí

Podľa dokumentu Moderné a úspešné Slovensko, predstaveného Ministerstvom financií SR začiatkom októbra, sa má k dátumu komunálnych volieb v novembri 2022 uskutočniť reforma miestnej územnej samosprávy. Jej podstatou je revízia kompetencií podľa veľkosti obce, v dvoch najväčších mestách má priniesť len jednu úroveň riadenia, teda zrušenie mestských častí Bratislavy a Košíc.

Starostovia mestských častí Bratislavy, ako aj vedenie jednoznačne odmietajú plán zrušenia mestských častí bez vecných argumentov. Sú takisto presvedčení, že v prvom rade by mala nastať diskusia o efektívnom rozdelení kompetencií medzi štátom, kraj-

skou a miestnou samosprávou. Spoločne to podľa TASR vyhlásili na tlačovom brífingu reagujúcim na prezentovanú reformnú víziu.

Mestské časti sú jedinečné identity

Starosta Lamača Lukáš Baňacký vyjadril presvedčenie, že obyvatelia mestských častí sú plne stotožnení so samosprávou na tejto úrovni. „Už aj preto, lebo vychádza z historickej tradície i z urbanizmu, v rámci ktorého sú mestské časti vnímané ako samostatné celky tvoriace hlavné mesto,“ objasnil. Avizoval, že spolu s kolegami pripravuje analýzu výkonnosti mestských častí a porovnateľných miest.

Primátor Bratislavy Matúš Vallo zdôraznil,

že mestské časti predstavujú jedinečné identity a neoddeliteľné súčasti hlavného mesta. Ocenil prácu ich volených zástupcov, úvahy o zrušení mestských častí nie sú podľa neho na mieste. „Priestor na diskusiu a prípadné zmeny vidíme skôr v kompetenciách jednotlivých úrovní bratislavskej samosprávy tak, aby dôslednejšie rešpektovali ich zmysel, teda aby mestské časti mohli lepšie zabezpečovať potreby služieb jednotlivcov v susedstve a mesto Bratislava by mohlo lepšie zabezpečovať koordináciu strategického rozvoja celého územia mesta,“ zdôraznil.

Negatívne sa k takýmto plánom postavilo Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS).

(tasr)

Lamačský fotomaratón sa

SAMOSPRÁVA

podaril aj napriek obmedzeniam

Porota v zložení Zuzana Brnoliaková, Marián Pauer, Anton Sládek a Anton Kvasnička vybrala víťazov Lamačského fotomaratónu.

Hoci je v roku korony nesmierne ťažké uskutočniť akékoľvek podujatie, projekt 5. ročníka Lamačského fotomaratónu sme dotiahli do úspešného konca. Podarilo sa nám to vďaka počítačovým technológiám a dištančnej forme organizácie.

Fotomaratón sa uskutočnil v dňoch 4.- 6. septembra v štyroch vekových

kategoriách. Súťažiaci mali za úlohu nafotiť tri témy – podoba vody, línie a tvary a ži zdravo! Prihlásilo sa nám takmer sedemdesiat účastníkov, pričom 55 z nich aj odovzdalo kompletne súbory troch fotografií. Súťažné príspevky hodnotila päťčlenná komisia zložená z fotografa, novinára a publicistu

Mariána Pauera, výtvarného fotografa Antona Sládka, Antona Kvasničku z Fotoklubu pri JDS, vedúcej referátu kultúry a športu Márie Šimončíchovej a Zuzany Brnoliakovej z RC Obláčik. Zohľadňovali sa kritériá ako vystihnutie témy, originalita, tvorivosť, technické zvládnutie a celkový dojem.

Podarilo sa nám zrealizovať aj dve doplnkové aktivity projektu, a to workshop na tému Post-proces spracovania fotografie a vlastivednú fotovychádzku.

Projekt finančne podporila Nadácia ZSE. Ceny výhercom venovala Mestská časť Bratislava-Lamač, kníhkupectvo Martinus a Bratislava Tourist Board. Tlačoviny spoľahlivo realizovala A.S.E.P., sro. Všetkým vyššie menovaným srdečne ďakujeme za spoluprácu, podobne ako aj obetavým seniorom z Fotoklubu pri JDS a húževnatým členkám z RC Obláčik.

Ocenené fotografie budú vystavené vo foyer kina Lamač až do júna budúceho roka. Vzhľadom na epidemiologickú situáciu bola vernisáž zrušená, avšak všetci dúfame v návrat lepších časov a pevne veríme, že si verejnosť ešte bude môcť prezrieť víťazné zábery.

Zuzana Brnoliaková

Spolok vyslúžilých vojakov opravil pamätník

Spolok vyslúžilých vojakov v Lamači pred časom slúbil opravu poškodeného pamätníka Bitky pri Lamači. Svoj sľub dodržali, a tak sa začiatkom októbra pustili do práce. „O pamätník sa staráme od založenia spolku v roku 1936. Prvá väčšia obnova bola v roku 1970, druhá v roku 2010. Keďže o pamätník sa staráme celo-

ročne, lebo je to kus histórie Lamača, nemohli sme dopustiť, aby došlo k jeho schátraniu. Na pamätníku práve prebieha oprava a rekonštrukcia pamätnej tabule, prilepili sme špeciálnym lepidlom odpadnuté kusy pamiatky a upravili sme jej okolie,” povedal Braňo Barinka zo spolku.

Foto: Braňo Barinka

Uvítali sme novorodencov

V priebehu októbra sa napriek situácii s pandemiou koronavírusu uskutočnili v priestoroch miestneho úradu v rámci podujatia Uvítanie do života v Lamači stretnutia rodín, ktoré prejavili záujem o poskytnutie príspevku pri narodení dieťaťa.

Rodičov s najmenšími Lamačanmi privítal starosta Lukáš Baňacký.

Od roku 2020 naša mestská časť poskytuje príspevok pri narodení dieťaťa vo výške 50 eur, týka sa rodičov detí narodených od 1. januára 2020. Spolu s príspevkom dostane každá rodina aj symbolickú odmenu od nášho komerčného partnera - nákupného centra Bory Mall.

Na fotografii je Monika Čechová s dcérkou a starosta Lukáš Baňacký počas stretnutia.

(tp)

INFORMÁCIE K CELOPLOŠNÉMU TESTOVANIU NA COVID-19

Celoplošné testovanie obyvateľov Slovenska sa uskutoční OD 30. OKTÓBRA DO 1. NOVEMBRA 2020 a 6. AŽ 8. NOVEMBRA 2020, vždy od piatka do nedele. Celoplošné testovanie pomôže zachytiť skryté ohniská nákazy a spomaliť šírenie vírusu, vďaka čomu získajú naši lekári čas a priestor na to, aby sa postarali o chorých.

ČO MUSÍTE VEDIEŤ?

- Testovanie bude dobrovoľné a budú sa na ňom môcť zúčastniť všetci od desať rokov.
- Neodporúča sa len tým, ktorí majú nad 65 rokov a trávajú väčšinu času vo svojich domovoch, prípadne všetkým obyvateľom so zníženou mobilitou či zdravotnými obmedzeniami, ktorí sa prirodzene vyhýbajú sociálnemu kontaktu.
- Na testovaní sa nezúčastnia klienti domovov sociálnych služieb a hospitalizovaní pacienti v nemocniciach, ktorým bude testovanie vykonané priamo vo svojich zariadeniach.
- Testovanie prebehne počas dvoch víkendov po sebe. Odporúča sa absolvovať obe testovania. Medzi testovaniami – rovnako ako teraz – sa odporúča eliminovať stretávanie na nevyhnutné minimum a dodržiavať schválené epidemiologické opatrenia.
- Kde to bude možné, bude testovanie prebiehať vo vonkajšom prostredí. Postup odberov bude jednosmerný, aby sa znížil počet osôb na jednom mieste.
- Testovanie prebehne za prísnych epidemiologických opatrení, miestnosti budú dezinfikované.
- Na poriadok a dodržiavanie pravidiel bude dohliadať prítomný príslušník Policajného zboru SR a Ozbrojených síl SR.
- Testujúci personál bude vopred testovaný.
- Vzorky potrebné pre testovanie bude odoberať len zdravotnícky personál.
- Vzorky budú bezpečne zlikvidované.
- Test môžete absolvovať na ľubovoľnom odbernom mieste v čase 08:00 - 12:00 a 13:00 - 20:00, nemusíte sa vracieť do miesta trvalého bydliska. Prosíme vás však, aby ste prioritne využívali odberné miesta zriadené vo vašom meste alebo obci.
- Testovať sa môžu aj cudzinci, ktorí sa dlhodobo zdržujú na Slovensku.
- V prípade pozitívneho výsledku testu nastupujete do domácej 10-dňovej karantény.
- V prípade, že nemôžete absolvovať karanténu v domácom prostredí, bude k dispozícii niekoľko hotelových ubytovacích zariadení s karanténym režimom, v ktorých bude možnosť za odplatu absolvovať povinnú karanténu, s cieľom eliminácie rizika vzájomnej nákazy osôb žijúcich v jednej domácnosti.

Protipandemické opatrenia platné od soboty 24. októbra

Zákaz vychádzania od 24.10.2020 do 1.11.2020. platí na celom Slovensku zákaz vychádzania mimo bydliska. Platia len tieto výnimky bez testu:

- v čase od 1:00 do 5:00
- cesta na testovanie, do práce a doprovod dieťaťa do školy
- najbližšie potraviny, lekáreň, lekár, drogéria, starostlivosť o blízku osobu, starostlivosť o vlastné hospodárske zvieratá, venčenie spoločenských zvierat do 100 metrov od bydliska, pohreby, cesta na poštu, do banky, poisťovne, čistiarne, autoservisu, na čerpaciu stanicu
- pobyt v prírode v okrese bydliska
- dojazd do bydliska do 25. októbra

V dňoch 30. októbra a 1. novembra sa uskutoční prvé kolo celoplošného testovania. Osoby bez testu vudú môcť vychádzať:

- v čase od 1:00 do 5:00
- cesta na testovanie
- najbližšie potraviny, lekáreň, lekár, drogéria, starostlivosť o blízku osobu, starostlivosť o vlastné hospodárske zvieratá, venčenie spoločenských zvierat do 100 metrov od bydliska, pohreby
- dojazd do bydliska do 25. októbra

Osoby s negatívnym výsledkom testu nie starším ako z 23. októbra majú navyše aj tieto výnimky:

- cesta do práce a doprovod dieťaťa do školy
- cesta na poštu, do banky, poisťovne, čistiarne, autoservisu, na čerpaciu stanicu
- pobyt v prírode v okrese bydliska

Prosíme, dodržiavajte zásady R.O.R.

RÚŠKO

Noste rúško správne (zakrytý nos aj ústa).

ODSTUP

Dodržiavajte odstup od cudzích ľudí (približne 2 metre).

RUKY

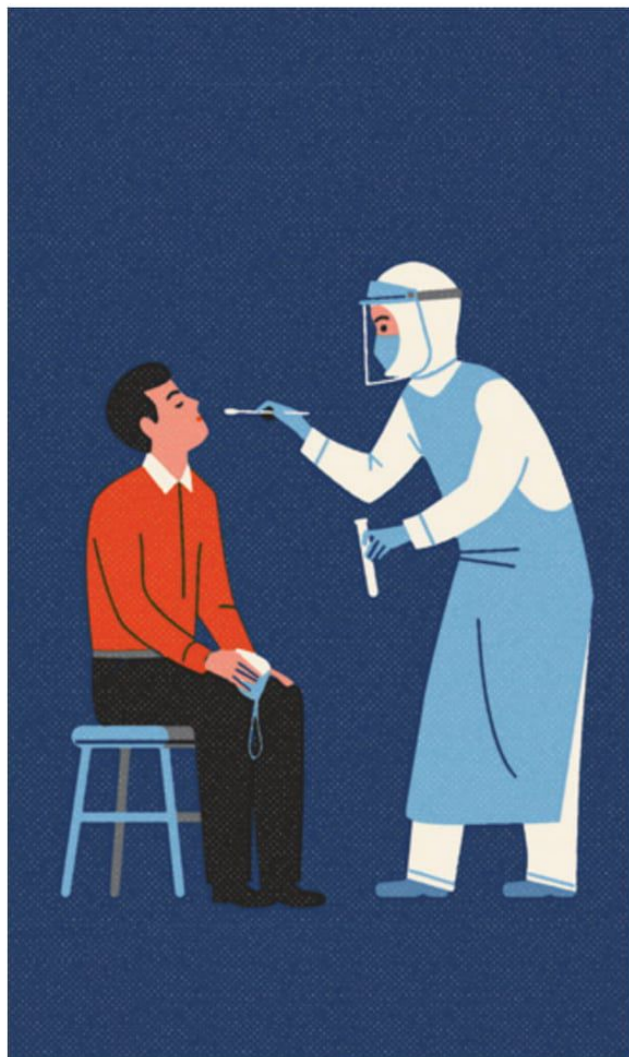
Umývajte, či dezinfikujte si často a dôkladne ruky.

Testovanie v Lamači- Dôležité informácie

ŠPECIÁL

- V našej mestskej časti bude šesť odberných miest, ktoré nájdete prehľadne usporiadané na mapkách na tejto dvojstrane. Na záberoch sú modrými šípkami vyznačené vchody a červenými šípkami vyznačené východy. Dodržiavajte prosím všetky inštrukcie, ako aj rozostupy pri čakaní na testy a na výsledky testov.
- Pri každej mapke je zoznam ulíc, ktorých obyvatelia by sa mali dostaviť na testovanie na konkrétne odborné miesto.
- Pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu sa odporúča využívať odberné miesto č. 5 Hala Borinská.
- Motorizovaným osobám odporúčame ťažiskovo využívať odberné miesto č. 4 Materská škola Bory.
- Na odberné miesta č. 1, 2, 3, 5 a 6 sa premiestňujte najmä pešo! Prispejete tak k zníženiu dopravných problémov v mieste.
- Osoby, ktoré sú pozitívne testované na COVID-19 a sú v karanténe, sa odberov nesmú zúčastniť!
- Osobám s trvalým pobytom vedeným na adresu sídla mestskej časti, alebo v objektoch bez označenia ulice, sa odporúča využívať odberné miesto č. 4 Materská škola Bory.
- Odberné miesta budú v interiéri alebo v exteriéri v závislosti od poveternostných podmienok v čase konania.

Odberné miesta č. 1, 2 a 3: Športová hala Lamač Na barine

Bakošova
Na barine
Studenohorská 72 – 91
Stanekova
Havelkova
Heyrovského
Podlesná
Studenohorská 25 – 71

Odborné miesto č. 4: Materská škola Bory

Furmanská
Pod Zečákom
Segnáre
Povožnícka
Kunerádska
Skerličova
Rácova
Zelenohorská
Zidiny
Budovy bez súpisného čísla
Hany Ponickej
Lamačská cesta
Lamačská cesta
Osoby s TP na MČ

Odborné miesto č. 5: Hala Borinská

Cesta na Klanec
Borinská
Rajtáková
Rozálska
Záhrady
Hodonínska
Lediny
Zlatohorská
Vysokohorská
Pod násypom
Zhorínska
Vrančovičova

Odborné miesto č. 6: Telocvičňa Malokarpatské námestie

Podháj
Studenohorská 1 – 24
Malokarpatské námestie
Učiteľia MŠ a ZŠ

Tieto informácie boli aktuálne k dátumu 25.10.2020, kedy sa časopis Lamačan odoslal do tlačiarne. Za prípadné zmeny, ktoré nastali po tomto dátume nenesieme zodpovednosť. Sledujte prosím najčerstvejšie informácie na webe www.lamac.sk. Informácie pochádzajú z Ministerstva obrany Slovenskej republiky a zo stránky www.somzodpovedny.sk

POSTUP TESTOVANIA NA ODBERNOM MIESTE:

- Po vstupe do odberného miesta si vydezinfikujte ruky. Dezinfekčné prostriedky budú na mieste k dispozícii.

Administratíva

- Určenému pracovníkovi sa preukážete občianskym preukazom. Potom vyplníte formulár a po registrácii dostanete pridelené číslo a vreckovku.

Odber

- Zdravotníkovi odovzdáte číslo a ten vám odoberie vzorku z nosohltana jemnou tyčinkou.

Čakanie na výsledky

- Na výsledky počkáte vo vyhradenom, vydezinfikovanom priestore

Odobranie výsledkov

- Zdravotník vás privolá podľa prideleného čísla k pracovisku
- Opäť predložíte zdravotníkovi občiansky preukaz
- Zdravotník vyplní certifikát, kde vyznačí výsledok Vášho testu
- Zdravotník vám odovzdá certifikát v zatvorenej obálke, kde bude poučenie, čo robiť v prípade negatívneho a pozitívneho výsledku
- Odchádzate z odberného miesta, v prípade pozitívneho výsledku do domácej 10-dňovej karantény
- Odporúčame zúčastniť sa aj na druhom kole celoplošného testovania.

SOM NEGATÍVNY

Odporúčame vám opätovne sa zúčastniť na celoplošnom testovaní o sedem dní, nakoľko môžete byť v štádiu ochorenia, kedy sa infekcia ešte neprejavila. Naďalej dodržiavajte protiepidemiologické opatrenia. Ak môžete, zdržiavajte sa doma. V prípade, že musíte ísť do spoločnosti, napríklad na nákup, dodržiavajte dvojmetrové odstup. Pravidelne si umývajte ruky a noste rúška v interiéri aj exteriéri.

SOM POZITÍVNY

1. Čo najskôr po získaní výsledku sa presuňte do domácej 10-dňovej karantény. Tí, ktorí nechcú absolvovať karanténu v domácom prostredí, budú môcť absolvovať karanténu v súkromnom hotelovom zariadení, ktoré bude prispôbené na režim karantény. Viac informácií o zariadeniach poskytne minister dopravy.
2. O výsledku testu informujte svojho všeobecného lekára (v prípade dieťaťa všeobecného lekára pre deti a dorast) telefonicky, mailom, SMS.
3. O výsledku testu informujte aj všetky osoby, s ktorými ste boli v úzkom kontakte a to v období dvoch dní pred odberom. Požiadajte ich, aby rovnako absolvovali celoplošné testovanie alebo sa prihlásili na testovanie prostredníctvom stránky korona.gov.sk. Pre tieto osoby rovnako platí povinnosť domácej 10-dňovej karantény až do výsledku negatívneho testu.
4. Denne sledujte vlastné príznaky typické pre ochorenie spôsobené COVID-19 (aspoň jedného z príznakov: kašeľ, dýchavičnosť, horúčka, strata chuti alebo čuchu), merajte a zaznamenávajúte si denne teplotu.
5. V prípade objavenia sa niektorého z vyššie uvedených príznakov telefonicky kontaktujte svojho ošetrojúceho lekára alebo územne príslušný Regionálny úrad verejného zdravotníctva a následne sa riadte ich pokynmi.
6. Dodržujte prísnu hygienu rúk a nosenie rúška (v prípade spoločnej domácnosti sa držte ďalej od ostatných, pokiaľ je to možné, buďte v samostatnej izbe, používajte kúpeľňu oddelene od ostatných osôb v domácnosti, používajte vyčlenený riad, bielizeň a iné, pravidelne vetrajte a dezinfikujte spoločné priestory..).
7. Nestretávajte sa s inými osobami, okrem osôb v spoločnej domácnosti.
8. Nikam necestujte.
9. Neprijímajte návštevy v bydlisku alebo v mieste vašej karantény.
10. Karanténu môžete opustiť po 10 dňoch za podmienky, že ste posledné 3 dni nemali klinické príznaky alebo ste nemali ďalší úzky kontakt s chorou alebo pozitívnou osobou na COVID-19. Na ukončenie izolácie sa nevyžaduje negatívny test. U mnohých osôb pretrváva pozitívita testu, ale samotný vírus po uvedenom časovom limite už nie je schopný prenosu z človeka na človeka, teda osoba sa nepovažuje za infekčnú.

Tomáš Pénzeš: „Klientske centrum by sa malo približovať k bankovému retailu.“

SAMOSPRAVA

Tento mesiac vám predstavujeme vedúceho oddelenia vnútornej správy, právnych, klientských a sociálnych služieb Tomáša Pénzeša, ktorý stojí za viacerými výraznými zmenami.

Vyštudovaný právnik začal už počas štúdia pracovať v Národnej rade Slovenskej republiky. Začínal ako stážista, ktorý sprevádzal návštevníkov po budove, až sa prepracoval k skutočne dôležitej práci. „Veľa času som strávil na Odbore pre európske záležitosti, kde som pripravoval najmä analytické materiály a koncepčné dokumenty. Súčasťou lamačskej samo-správy som sa stal v roku 2017,“ hovorí.

S nástupom starostu Lukáša Baňackého sa zmenila aj organizácia miestneho úradu. Vytvorilo sa viacero oddelení na čele s ich vedúcimi, pod ktorými pracujú ďalší zamestnanci. Začiatkom marca minulého roka takto vzniklo aj celkom nové oddelenie vnútornej správy, právnych, klientských a sociálnych služieb, na ktorého čele stojí práve Tomáš Pénzeš.

Klientske centrum, sociálne veci, aj právne služby

„Dnes, keď sa tu spolu rozprávame, by tu so mnou mali stáť traja ľudia, ktorých považujem za najdôležitejších v rámci môjho oddelenia. Svetlana Maňová, ako nová vedúca klientskeho centra, Tomáš Baran, ako právnik z referátu právnych služieb a Tamara Filadelfiová za referát sociálnych vecí. Sú to tri silné piliere, o ktoré sa môžem kedykoľvek oprieť, bez ich odbornej práce by ani moja práca nemala žiadny význam.“

Veľké zmeny sa v uplynulom období udiali na klientskom centre, ktoré by sa podľa Pénzeša malo v budúcnosti čo najviac približovať svojou profesionalitou a poskytovaním služieb (pochopiteľne nie finančných) ako aj svojim dizajnom bankovému retailu. „Prešli sme od improvizácie a odosielania klientov od dverí k dverám k vybavovaniu čo najväčšieho množstva požiadaviek na jednom mieste a k profesionálnemu prístupu. Ešte nie sme v cieľovej stanici, ale zavedením jednotných štandardov, komunikačnými tréningami a krajším prostredím sa k nej približujeme. Okrem toho musíme dať do našej práce aj niečo viac, teda aby tu klient nezažil len obyčajný úradnícky

„Ak by som mal opísať najsilnejší moment, ktorý sa ma za uplynulé obdobie dotkol, bola by ním návšteva povodňou postihnutej obce Chminianske Jakubovany, pre ktorú naše Centrum sociálnych služieb Lamač v lete realizovalo charitatívnu zbierku šatstva, potravín a hygienických potrieb. Zapôsobila na mňa ochota Lamačanov pomôcť, ako aj podmienky a prostredie, v akých tí ľudia existujú. Sú naozaj zúfalé,“ hovorí Tomáš Pénzeš. Foto: Archív T.P.

prístup, ale aby odchádzal s naozaj dobrým pocitom a o to predovšetkým ide,“ plánuje. V klientskom centre sa zaviedli aj priateľské a ústretové hodiny. V pondelok a v stredu sú vám zamestnanci k dispozícii nepretržite od 8:00 do 18:00.

Súčasťou agendy tohto oddelenia sú aj sociálne veci, ktoré by sa podľa Pénzeša nemali sústrediť len na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby, hoci tá sa práve v časoch, ktoré žijeme, stáva dôležitejšou, než kedykoľvek predtým. Túto myšlienku výrazne urýchlila jarná vlna koronavírusu, na ktorú tento referát zareagoval doslova z večera do rána. „Okamžite a bez vyzvania sme rozšírili rozvoz stravy seniorom, zaviedli osobitný režim pri výdaji stravy a nadviazali sme úspešnú spoluprácu s TESCO Express pri chystaní nákupov pre seniorov. Odštartovali sme aj Senior linku na čísle 0951277 384, ktorá funguje dodnes.

V marci sme okrem toho spustili aj úplne nové Centrum sociálnych služieb Lamač v zdravotnom stredisku. Okrem priestorov pre referát sociálnych vecí v ňom vznikla aj denná miestnosť ako zázemie pre opatrovateľskú službu, zdieľaná miestnosť na poskytovanie ďalších služieb, ale aj hygienické zázemie pre terénnu sociálnu prácu. Popri bežnej agende sme sa zmobilizovali nevídaným spôsobom a som na to hrdý,“ spomína na situáciu spred niekoľkých mesiacov.

Tretím pilierom je referát právnych služieb, ktorý sa zakladal nanovo. „Nové zmluvné vzťahy, ale aj prijímanú legislatívu sme posunuli na vyššiu úroveň a zároveň sme mali veľké šťastie na kolegu Tomáša Barana, na ktorého sa dá spoľahnúť a k úlohám pristupuje mimoriadne zodpovedne,“ dodáva.

Marína Gorghetto

Tomáš Achs vyrobil dar

pre Putina či anglickú kráľovnú

OSOBNOSŤ

Oblúbené podujatie Bitka pri Lamači sa uskutočnilo aj tento rok. Napriek prísny pandemickým opatreniam, bez záplavy divákov, bez koňov, vláčika či účasti zahraničných kolegov. Tradíciu húževnato dodržal jej organizátor Tomáš Achs.

„Na mieste prebehli aspoň manévry našej jednotky, teda pruskej jednotky 31. pešieho Graf Bosse, ktorá bojovala na tomto území. Práve preto som ju pred rokmi postavil. Historicky sú verné uniformy, zbrane a ostatné detaily. Naša akcia dopadla veľmi dobre, nikoho som nemusel presviedčať, lebo všetci pochopili, že je nutné pokračovať v tom, čo sme raz započali, aby sa niť ťahala ďalej. Opatrenia sme mali tie najšpičkovejšie od zabezpečených rúšok, dvoch toaliet s dezinfekciou a pravidelným čistením, až po ekologické kompostovateľné riady pre návštevníkov. Naša

jednotka má už roky svoje vlastné drevené a kovové riady a príbory,“ hovorí známy umelecký kováč, ktorý pred rokmi našiel vášeň v chladných zbraniach. Jeho parketou sú meče, šable, mečíky, sekery, kopije či uniformy. Jeho diela ste mohli vidieť aj vo filme Dračie srdce či obdivovať na prezidentkinej čestnej stráži.

Každá zákazka je preňho unikátom a novou výzvou. „Na každej jednej veci, ktorú vytváram, mám presne tie isté problémy. Ide o špecifické detaily, či už materiál, technické alebo remeselné spracovanie. Vždy musím prichádzať na nové veci, nič nie je už vyskúšané,“ opisuje chlapík, ktorý býva v starom Lamači. „Cítim sa tu skvele, lebo je okolo nás veľa lesov, samá zeleň. Môžete ma bežne stretnúť všade, od kostola cez supermarket, zastávku autobusu až po Trojku, kde rád chodím na Kofolu.“

Vášňou Tomáša Achsa sú chladné zbrane. Fascinujú ho od útleho detstva. Na svojom konte má aj repliky exponátov v múzeách, zatiaľ čo originály sú bezpečne uložené v depozitoch.

Meče pre Busha a Putina

Na objednávku od prezidenta Ivana Gašparoviča vyrobil dary pre prezidentov Georga Busha a Vladimira Putina. Boli to repliky zbrane viažucej sa k našej histórii – k meču z ôsmeho storočia nájdenému v Blatnici pri Martine. Umelecké skvosty dokončil takmer v hodine dvanástej, teda v deň, keď si ruská a americká delegácia prišla po dary. Krátko pred ich príchodom odovzdal Tomáš prezidentovi Ivanovi Gašparovičovi dva rámy, v ktorých boli dva meče so striebornými a pozlátenými rúčkami so vsadenými rubínmi a čepelou vyrobenou takzvaným damaškovaním. Celkom identické, aby vraj nikto nemohol povedať, že si niektorú z dvoch svetových veľmocí predchádzame.

Skutočným zážitkom preňho bolo osobné stretnutie s anglickou krá-

ľovnou Alžbetou II., pre ktorú vyrobil pozlátenú striebornú mincu. „Vzala si ju z mojich rúk, zatiaľ čo jej manžel princ Philip stál za ňou. Keď mincu videl, povedal, že chce dve. Tak som mu dal aj druhú. Kráľovná bola veľmi milá, cez ruku mala prehodenú svoju typickú kabelku a pri mne bola veľmi maličká,“ smeje sa tento dvojmetrový sympaták.

Štefánikova šabľa s rubínmi

Jedným z najnáročnejších diel bola jednoznačne kópia Štefánikovej šable, ktorá je uložená v pražskom trezore. Trvalo mu šesť rokov, kým sa mu podarilo získať povolenie z múzea. Česi sa totiž výrobe repliky dlho bránili, no nakoniec ich zlomil. „Krásnu šablú osadenú rubínmi s rytím, zlatom a venovaním dostal Štefánik od légii na Sibíri, keď tam bol upokojuvať politickú situáciu. Momentálne mám rozobrené šable pre českú políciu do Prahy pre ministerstvo vnútra. Je to zaujímavá zákazka, ktorú

som vyhral nad českými firmami,“ usmieva sa.

Tomáš Achs sa živí výrobou špeciálnych diel na zákazku. „Pred rokmi som robil kópie československých colníckych mečíkov. Pripravil som prototyp, no potreboval som perleť, ktorú na Slovensku nedostať. Zháňali sme silnejšiu a tú sme našli až v Austrálii, odkiaľ nám ju poslali. Nerobím bežný tovar do obchodov, keď však príde za mnou stavbár, že potrebuje nakovať sekáče do firmy, neodmietnem. Uživiť sa dá, keď je niekto šikovný a ovláda svoju profesiu dokonale, nemôže nezrobiť. Samozrejme, nevozím sa v Mercedese, chodím autobusom, ale nie som hladný a mám kde bývať. A hlavne robím to, čo ma baví,“ dodáva.

Marína Gorghetto

VBoroch je zvláštne ticho. Počuť len detský krik z ihriska uprostred bielych päťposchodových domov, prichádzajúce autá a pri otvorených oknách nočný šum diaľnice pravidelne prehlušený okoloidúcim vlakom. Prečítajte si reportáž zo života v novovznikajúcej časti Lamača.

V sobotu, keď sme doma, z neďalekej stavby občas zaznie zvuk podobný cirkulárke, ktorý si z detstva pamätáme z prázdnin na dedine. Medzi domami ešte občas pobejú vyplašené divé zajace. Zastavané pole je stále ich prirodzeným teritóriom, z ktorého ich pomaly vytláča hluk áut a psíčkari. Počas prvej vlny pandémie na jar, kým na vedľajšom poli nevyrástla kukurica, sme denne pozorovali aj pasúce sa srnky. Rodených Lamačanov tu žije málo. Poznávacie značky zaparkovaných áut z celého Slovenska sa len pomaly menia na bratislavské po nahlásení trvalého pobytu nových majiteľov bytov. Po okolitých chodníkoch vidno na prechádzkach najčastejšie generáciu tridsiatnikov s malými deťmi, psami alebo na bicykloch idúc kamsi za športom a cvičiacich na streetworkoutovom ihrisku priamo pod oknami domov. Teraz na jeseň stretávame vedľa novostavby škôlky mladé rodiny púšťať šarkany.

So starým Lamačom nás nespája, okrem pozemkov starolamačanov, nič. Naopak, sme oddelení diaľnicou, čo nás pociťovo tlačí skôr kdesi medzi Dúbravku a Devínsku Novú Ves. Výhľad na desiatky veterných mlynov v Rakúsku, Volkswagen a Metro nás opticky priblížilo do iného priestoru, kamsi viac na západ. No západy slnka, ako ich poznáme zo starého Lamača, sú rovnako očarujúce.

Päťročný Jonáško na detskom ihrisku uprostred výstavby prvej etapy developerského projektu Bory I.

Cudzincom vo vlastnej mestskej časti

Denne kladená otázka našich detí „Ideme do Lamača alebo zostaneme v Boroch?“ hovorí o pocite prináležitosti k Lamaču asi všetko. V Lamači sme zrazu cudzincami, podobne ako naši rodičia pred vyše štyridsiatimi rokmi, keď kolonizovali veľkú sídliskovú prístavbu v lamačskej dedine, vďaka ktorej mohol byť neskôr samostatnou mestskou časťou. To úsmevné napätie medzi záujmami starousadlíkov a „dôjdených novousadlíkov“ tu aj po desiatkach rokoch jemne cítiť doteraz. Potrvá ešte pár rokov, kým sa obyvatelia Borov budú spontánne cítiť Lamačanmi. Socio-kultúrna identita

a kohézia sídelnej komunity sa rodí ťažko. A nemusí vzniknúť vôbec. Developeri - finančníci Penty, ktorí nás po kúpe bytov od podivnej cyperskej firmy so základným imaním 5000 euro písanej na mladého právnikovi zo stredného Slovenska, zanechali v rukách nekompetentných bytových správcov s nekonečne dlhými čakacími lehotami na reklamácie nedostatkov stavby, nám v nej nepomôžu. Kto pomôcť môže a má? Tradičné inštitúcie: samospráva, cirkvi a záujmové združenia. Ako? Možno cyklotrasou, kultúrnymi a športovými podujatiami, rozhlasom, kaplnkou a ktovie čím ešte.

A ako sa nám vlastne žije v Boroch? Napriek všetkému výborne. Okolitá príroda, ticho, nízke domy s novovysadenými stromami a anglickým trávnikom v okolí, dobré parkovanie, veľkorysé svetlé byty s veľkými balkónmi a moderné prostredie blízko nemocnice a obchodného centra Bory Mall, len tridsať minút bicyklom od rieky Moravy, robí postupne z Borov najkrajšie sídlisko štvrtého bratislavského okresu. Pokiaľ ho developeri neprepchajú nevkusnou výstavbou a staneme sa citelnou súčasťou starého Lamača, bude nám čo (v dobrom) závidieť.

Text a foto: Michal Oláh

V Boroch sa Michalovi Oláhovi s rodinou žije dobre.

Od smrti Valentína Matrku uplynulo 40 rokov

OSOBNOSŤ

Od smrti najmladšieho richtára, predsedu Národného výboru, poslanca a tiež dlhoročného politického väzňa Valentína Matrku uplynie 6. novembra už štyridsať rokov.

Valentín Matrka sa narodil v Lamači do chudobnej maloroľníckej rodiny. Jeho otec trikrát odišiel za prácou do Ameriky, aby za zarobené peniaze mohol vždy prikúpiť ďalší kúsok poľa. Valentín ako štrnásťročný úspešne študoval na reálnom gymnáziu v Bratislave, po smrti otca však musel zanechať štúdium a pomáhať svojej matke, vdove, pri prácach na poli. Stal sa a zostal roľníkom.

Po čase sa oňho ako o úspešného roľníka začala zaujímať vtedy vládnuca Agrárna strana a pozvala ho do svojich radov. Už v roku 1939 ako 32-ročný bol zvolený za lamačského richtára a v tomto roku založil aj Lesnú spoločnosť v Lamači. Stal sa vtedy najmladším richtárom zvoleným v priamych voľbách.

Väzenie ho nezlomilo

Po bolševickom prevrate v roku 1948 však odmietol ponuku pokračovať v práci v Strane obrody, ktorá sa stala nástupkyňou Demokratickej strany v systéme komunistickej štátnej moci. Následne na to bol vylúčený z parlamentu a v tom istom roku bol zaradený do tábora nútených prác v Novákoch. V jáchymovských koncentračných táboroch si odpykal sedem rokov a sedemnášť dní.

Valentín Matrka bol medzi občanmi považovaný za skutočného tribúna roľníkov na Záhorí, bol obľúbeným rečníkom, schopným organizátorom a zakladateľom miestnych organizácií v celom bratislavskom kraji.

Po prepustení z väzenia a návrate domov rýchlo pochopil, ako sa zmenila doba i ľudia. Kedysi sebavedomý roľník už nejestvoval. Štátna moc prikázala Matrkovi pracovať na JRD v obci v robotníckej funkcii. Členovia družstva si ho po rokoch zvolili za predsedu, pod jeho vedením sa JRD Lamač vzmohlo

a po čase začalo patriť k najlepším v kraji. V sedemdesiatych rokoch prišlo k zlúčeniu troch susedných družstiev – Devínskej Novej Vsi, Lamača a Záhorskej Bystrice. Hospodársky dvor v Lamači viedol vtedy Matrka až do svojej smrti, ktorá nastala priamo pri práci.

Text: Emil Dohnanec, mag

Divadielko pre deti bolo online

Divadielko pre deti bolo v októbri netradičné. Príbeh o poslednom dinosaurovi z dielne Divadla na hojdačke sme totiž v Kíne Lamač nakrúcali bez prítomnosti detských divákov. Záznam sme potom zverejnili na youtubovom kanáli mestskej časti v nedeľu o 11:00, teda v čase, kedy sa divadielka konali. Deti si tak mohli pozrieť veselý príbeh

o dinosaurovi Samovi, ktorý po celom svete hľadal svoju rodinu, v pohodlí vlastnej obývačky. Nebolo to celkom ono, aj divadelníci len s námahou skrývali smútok, keď sa snažili rozveseliť prázdnu kinosálu. Sú to však profesionáli a sľúbili, že hneď ako to bude možné, prídu k nám opäť predviesť svoje umenie naživo.

(mag)

realX

Marta Dobiašová
licencovaný realitný maklér
pre Lamač

tu žijem,
tu pracujem

0903 780013
info@real-x.sk

Profesionálne realitné služby pre VÁS:
bez rizika, hladko, transparentne
VAŠA SPOKOJNOSŤ - MOJA PRIORITA

Deti si zamilovali šport vďaka Atletike JOJO

ŠPORT

Lásku k športu a radosť z pohybu v našej mestskej časti mimoriadne úspešne rozvíja Atletika Jojo. Jej zakladateľom a dušou je sympatický Juzek Hladký, ktorého všetci poznajú pod prezývkou Jojo. Po jeho boku stojí aj tréner a učiteľ na našej základnej škole Tomáš Hančík spolu so študentom FTVŠ Michalom Koleničom.

Činnosť klubu Atletika JOJO síce začala len v roku 2019, no základy tohto športu v Lamači sme položili už dva roky predtým, keď sme projekt detskej atletiky doniesli do základnej školy. Po dostavbe tartanového oválu sme sa rozrástli a aby sme sa mohli zúčastňovať aj veľkých detských pretekov, tak sme sa minulý rok náš klub rozhodli pod názvom Atletika JOJO Lamač zaregistrovať do atletického zväzu.

Začínali sme ako školský krúžok s osemnástimi deťmi, tento rok už

Na bežeckej dráhe býva deťom vždy veselo.

je najviac prirodzene – pohyb zábavnou a hravou formou pomocou pohybových hier a zážitkov. Našou najväčšou odmenou a úspechom je úsmev každého dieťaťa keď odchádza z tréningu. Žijeme v dobe, keď šport musí zápasit s modernou dobou o priazeň mladých ľudí, ale pokiaľ človek poskytne deťom emóciu a zážitok, tak ten pohyb je deťom taký prirodzený, že sa vždy veľmi rady vrátia do telocvične alebo na ihrisko.

Využiť zmysluplne voľný čas detí sa ta-

že každé cvičenie sa snažíme deťom ukázať a vyskúšať si to spoločne s nimi. Pocit, keď predbehnú, prehodia alebo skočia ďalej ako tréner, je pre nich na nezaplatenie.

Letné tábory zožali úspech

Po úspešnom školskom roku sme sa rozhodli v lete zorganizovať aj denné letné tábory v našej mestskej časti, ktoré sa tešili veľkému úspechu. Počas štyroch týždňoch sa na nich vystriedalo

viac ako 80 detí nielen z Lamača. Mali sme možnosť s našimi malými atlétmi zažiť nielen tréningy, ale aj kopec zábavy a zážitkov počas celého týždňa, kde sme ich mohli aj lepšie spoznať. Pre deti sme si pripravili bohatý športový program, ktorý nebol len o atletike, ale aj o netradičných športoch, ako napríklad ringo či indiaca. Všetko to vyvrcholilo výletom na detskú Pevnosť Boyard, kde museli zapojiť okrem svojej športovej zdatnosti aj tímového ducha a logické myslenie.

Vízia do ďalších rokov

Aj my máme svoje sny a túžby do budúcnosti. Našou snahou je vytvoriť v Lamači veľkú komunitu mladých rodín, ktorým bude šport prinášať radosť z pohybu. Budeme sa snažiť, aby najmenší školáci dostali výborne základy pohybových zručností. Postupne by sme chceli rozšíriť tréningové hodiny aj pre škôlkárov alebo staršie deti na druhom stupni základnej školy, aby aj ony mohli zmysluplne využiť svoj voľný čas a aby sa šport stal súčasťou ich každodenného života. To všetko sa nám podarí iba za aktívnej podpory rodičov a ľudí, ktorí riadia našu základnú školu, ktorým chcem poďakovať za doterajšiu spoluprácu a vytvorenie podmienok, aby sme mohli najmenším Lamačanom dopriať radosť z pohybu. Verím, že tento školský rok bude plný zážitkov a detských atletických úsmevov.

Juzek Hladký

Foto: Archív Atletika JOJO

Obľúbený Jojo, v strede, nadchol deti pre šport okamžite.

vidujeme 103 mladých atlétov s príhláškou do nášho klubu, čo nás veľmi teší a veríme, že v budúcnosti bude toto číslo len narastať. Na atletike je krásne to, že bez rozdielu veku, pohlavia či pohybových zručností, dokážeme pripraviť tréningovú hodinu pre každého. Snažíme sa v deťoch rozvíjať to, čo im

lo pre nás prioritou, na ktorej sa snažíme neustále pracovať. Našou filozofiou je, aby každé dieťa zažilo ten skvelý pocit, keď prekoná seba samého bez ohľadu na dosiahnutý výkon alebo zabehnutý čas. Medzi najväčšie motivačné faktory pomocou ktorých sa snažíme deti motivovať ku športu a pohybu patrí to,

**Každý váš spotrebič
môže byť teraz EKO**

**Vďaka Zelenej elektrine
len za 2€ mesačne**

Objednajte si na
www.zse.sk/zelena-elektrina

 ZSE
Riešenia pre moderný domov

ALLE
realitná kancelária

85%
našich klientov je z Lamača

*Ďakujeme
za dôveru*

Mgr. Zuzana Búliková
majiteľka & konateľka spoločnosti

tel. č.: + 421 948 250 034, e-mail: alle@alle.sk
www.alle.sk

Pacienti MUDr. Kollárovej majú karty v úschove BSK

Kocom septembra prevzal Bratislavský samosprávny kraj do úschovy zdravotnú dokumentáciu spoločnosti KollMed s.r.o., zastúpenú všeobecnou lekárkou MUDr. Margitou Kollárovou s miestom prevádzky na Malokarpatskom námestí 2.

V prípade, že pacient potrebuje svoju zdravotnú dokumentáciu a jeho poslednou lekárkou bola MUDr. Kollárová, je potrebné, aby uzatvoril dohodu s novým lekárom, ktorý si následne jeho dokumentáciu vyžiada od BSK.

Riadková inzercia

- Opravujem, upravujem odevy. Kontakt: 0902/717 517
- Zubná ambulancia na Stromovej ulici 16 na Kramároch prijíma nových pacientov. Kontakt: 0905/662 407
- Doučujem angličtinu, slovenčinu. Deti aj dospelých, aj cez víkendy. Kontakt: 0905/222 966
- Vodoinštalácie a údržba – Ján Polák. Kontakt: 0905/627 321
- Maľovanie, stierkovanie, benátsky štuk - Radoslav Osuský. Kontakt: 0911/128 116
- Predám pascu na líšky. Kontakt: 0949/282 417
- Nevyhadzujte knihy, darujte ich nám. Kontakt: 0907/701 786
- Mladá lamačská rodina si hľadá väčšie bývanie - 4-izbový byt alebo domček/ pozemok za prijateľnú cenu. Kontakt: Jana: 0903/574 065
- Dám do prenájmu garáž v bytovom dome v Lamači na Ceste na Klanec 42. Kontakt: 0949/178 100

Lamačan magazín Mestskej časti Bratislava-Lamač

Adresa redakcie: MÚ Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, tel.: 64 78 00 65. **Redakčná rada:** Slavomíra Šubrtová (predsedníčka redakčnej rady), Stanislav Babič, Pavol Čech, Matúš Harmaňoš, Petronela Klačanská, Radoslav Olekšák, Veronika Hagovská, Michal Oláh.

Redaktorka: Marína Gorghetto **Plošnú a riadkovú inzerciu preberá:** Marína Gorghetto, gorghetto@lamac.sk, **vydáva:** Mestská časť Bratislava-Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, IČO 00 603 414, ISSN 1338-8959, **tlač:** Bittner print s.r.o. **náklad:** 4 000 ks, vytlačené na recyklovanom papieri, do tlače zadané: 26. 10. 2020, uzávierky č. 11/2020: redakčná 20. 10. 2020 a inzertná 20. 10. 2020, registračné č. EV 3654/09. Redakcia si vyhradzuje právo na neuvyverejnenie dodaných príspevkov, resp. ich skrátenie, opravu jazykových, gramatických a štylistických chýb. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. **NEPREDAJNÉ**